

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

I. Загальні засади

Тисівська загальноосвітня школа I-III ступенів у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державним стандартом початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами), Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392, Типовою освітньою програмою для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 08.10.2019 року № 1272), Типовою освітньою програмою для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 08.10.2019 року № 1273), Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 24.04.2018 року № 405), Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 24.04.2018 року № 408), Статтею 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX, Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти (наказ МОЗ від 25.09.2020 № 2205), Положенням Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах (Наказ МОН від 20.02.2002 №128 та Статутом закладу.

Заклад забезпечує реалізацію права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

Згідно Статуту визначений тип закладу – загальноосвітня школа I-III ступенів:

- I ступінь – початкова школа (1-4 класи, термін навчання 4 роки);
- II ступінь – основна школа (5-9 класи, термін навчання 5 років);
- III ступінь – старша школа (10-11 класи, термін навчання 2 роки).

У 2021/2022 навчальному році в закладі функціонує 19 класів, в яких навчається 375 учнів, а саме:

I ступінь: 1-А клас – 20 учнів, 1-Б клас – 18 учнів, 2-А клас – 20 учнів, 2-Б клас – 22, 3-А клас – 21 учнів, 3-Б клас – 18, 4-А клас – 20 учнів, 4-Б клас – 21 клас.

Всього у початковій школі – 8 класів/160 учнів.

II ступінь: 5-А клас – 15 учнів, 5-Б клас – 18 учнів, 6-А клас – 16 учнів, 6-Б клас – 19 учнів, 7 клас – 26 учнів, 8-А клас – 18 учнів, 8-Б клас – 17 учнів, 9-А клас - 16 учнів, 9-Б клас - 18 учнів.

Всього у основній школі – 9 класів/163 учні.

III ступінь: 10 клас – 25 учнів, 11 клас – 27 учнів.

Всього у школі III ступенів – 2 класи/52 учні.

Мова навчання – українська.

Навчальний план закладу на 2021/2022 навчальний рік розроблено відповідно до освітніх програм закладу освіти, схвалених педагогічною радою (протокол № 1 від 31 серпня 2021 року).

В основу плану покладено:

● для початкової школи:

для учнів 1-А, 1-Б, 2 –А, 2-Б класів на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», розробленої відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами);

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки

здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

для учнів 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б класів розподілено навчальний час між предметами «Фізкультура»: (2 год/тиждень) та «Хореографія» (1 год/тиждень)-навчальна програма «Хореографія», Федько Л.В., Лист ІМЗО № 22.1/12-Г-929) від 18.11.2020 року. Вказані зміни внесено у зв'язку зі значним перевантаженням спортивного залу учнями, що унеможливило одночасне використання спортивного залу учнями різних вікових груп. Це також дозволяє формувати в учнів здатність володіти різними способами рухової діяльності та є додатковим компонентом змісту з використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання. Для проведення уроків хореографії заклад має хореографічний зал з необхідним обладнанням, а також відповідне кадрове забезпечення –

1 кваліфікованого вчителя хореографії

для учнів 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б класів на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», розробленої відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 (зі змінами) від 21.02.2018;

- **для базової школи:**

для учнів 5-9 класів – Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня для 5-9 класів, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця №1 до Типової освітньої програми);

- **для старшої школи:**

для учнів 10 та 11 класів – Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (таблиця № 2 до Типової освітньої програми).

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Методологічною основою загальної середньої освіти є пріоритет загальнолюдських і національних цінностей, переорієнтація освітнього процесу на особистість дитини. Особлива увага має приділятися вивченню учнями української мови, вітчизняної історії, іноземної мови, математики та оволодіння фінансовою грамотністю.

Навчальний план закладу включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години, а саме:

у 1-х класах - з метою формування морально-етичних якостей школярів курс за навчальною програмою для 1-4 класу «Християнська етика в українській культурі. Дорога милосердя», авт. Чернуха В. (Лист ІМЗО від 10.10.2018 року

№ 22.1/12-Г-983) –1 година впродовж року;

у 2 класах – з метою вивчення структури, форм, принципів, аналізу творчих прийомів у поетичних творах та формування читацько-художніх якостей

школярів курс за вибором 2-4 класи «Поетика» (авт. Т. Петровська), схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІМЗО № 22.1/12-Г-528) від 02.07.2019 року;

у 3-х класах – з метою удосконалення вмінь та навичок самостійної роботи над текстом курс за вибором для 2-4 класів «Читаємо. Розуміємо. Творимо», авт. Шевчук Л. М. (Лист ІМЗО від 02.07.2019 № 22.1/12-Г-528) – по 1 годині протягом року;

у 4-А класі – з метою удосконалення вмінь та навичок самостійної роботи над текстом курс за вибором для 2-4 класів «Читаємо. Розуміємо. Творимо», авт. Шевчук Л. М. (Лист ІМЗО від 02.07.2019 № 22.1/12-Г-528) – по 1 годині протягом року;

у 4-Б класі – з метою вивчення структури, форм, принципів, аналізу творчих прийомів в поетичних творах та формування читацько-художніх якостей школярів курс за вибором 2-4 класи «Поетика» (авт. Т. Петровська), схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист ІМЗО № 22.1/12-Г-528 від 02.07.2019 року);

Факультативи:

- **у 5, 6, 8, 9 класах** на вивчення німецької мови за навчальною авторською програмою факультативного курсу «Цікава німецька мова» (автори: Михайлова О.А, Захарова Г.М., 2018 р.) для учнів 5-9 класів ЗНЗ, з навчанням українською мовою, схвалена педагогічною радою №1, від 31.08.2021р.);

- **у 7 класі** на вивчення української мови за навчальною програмою факультативного курсу «Усна народна творчість», 5-11 класи автори: Гнаткович Т., Калинич О., Береш-Попович О, Шкурда М, Колініченко О., Лист ІМЗО від 04.07.2019 №22.1/12-Г-551;

- **у 11 класі «Біологія»**, збірник навчальних програм курсів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання. Кам'янецьк-подільський: Аксіома, 2019 – 246 с. (додаток до Листа МОН України №1/9-430 від 11.08.2020 року);

- **у 7 класі** «Розвиток хімічної науки та його зв'язок із сучасною хімією», Лист ІМЗО від 04.05.2017 № 2.1/12-Г-96;

- **у 9-х класах** «Українська мова» (автори Гнаткович Т., Калинин О., Береш-Попович О.,Шкурда М.), Лист ІМЗО від 04.07.2019 № 22.1-Г-551.

За рахунок додаткових годин **у 10-у та 11-у класах** збільшено кількість годин на вивчення базових та профільних предметів: математика, Захист України/основи медичних знань, технології.

Курси за вибором:

- **5-6-ті, 8-10-ті** класи з метою формування « Основи християнської етики» відповідно до Наказів МОН №52 від 13.01.2017 року і № 201 від 10.02.2017 року на період до 2029 року.

- **8-х, 10-му, 11-му класах** з метою формування предметних компетентностей учнів засобами графічної грамоти навчальної програми є курс «Креслення», навчальна програма для учнів 10-11 (8-9) класів закладів загальної середньої освіти «схвалено Міністерством освіти і науки України», Лист Міністерства освіти і науки України від 08.11. 2019 №22-1/12 Г-1055

- **у 6-их класах** з метою краєзнавчо-туристичної роботи, поглиблення і розширення знань про свій край, формування навичок творчої діяльності,

виховання любові до рідного краю покликаний курс « Юний географ-краєзнавець» (за редакцією Р.Д. Чобан) Івано-Франківський ОІППО, Лист ІМЗО від 10.03.2019 № 22.1/12-Г-168

- у **6-их класах** з метою пізнати своє етнічне коріння, знати свій народ, його історію, національну культуру, вивчати та зберігати неоціненні духовні скарби України є курс « Народознавство» (авторська програма І.Пилипів-Прокіпчин, схвалена педагогічною радою №1, від 31.08.2021р.)
- **5-6 класах-** метою курсу «Українознавство» є надати учневі/учениці комплекс знань про Україну, українців, українську культуру, як окремий світ із власним життєтворчим потенціалом, що розгортається у спільнотному та державотворчому досвіді та компетентнісних умінь, завдяки яким учень зможе вправно опрацьовувати та глибоко оцінювати інформаційні повідомлення, насамперед, з позицій власної культурно-генетичної пам'яті та державно-історичної гідності, схвалено Лист МОНУ від 10.08.2020 року №1/11-53.10.
- у **6-8-х класах** з метою підвищення рівня фінансової грамотності учнів введено курс за вибором «Фінансова грамотність»:
- у **6-х класах** - з метою формування навичок раціональної споживчої поведінки, розвитку раціонального економічного мислення «Фінансово-грамотний споживач» (авт. Ткаченко О.В., Довгань А.І., Часнікова О.В., Гірченко Т.Д., Лапішко З.Я. та ін.) за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т.С. (Лист ІМЗО від 28.01.2020 № 22.1/12-Г-82) – 0,5 годин протягом року;
- у **7-му класі** – з метою формування в учнів знань основ фінансової грамотності і підвищення їхнього рівня фінансової культури «Фінансова культура» (авт. Ткаченко О.В., Довгань А.І., Часнікова О.В., Гірченко Т.Д.,

Лапішко З.Я. та ін.) за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т.С. (Лист ІМЗО від 28.01.2020 № 22.1/12-Г-81 – 1 година протягом року);

- **у 8-их класах** – з метою ознайомлення учнів з практикою фінансової діяльності задля підвищення рівня власного добробуту та добробуту своєї родини «Прикладні фінанси» (авт. Ткаченко О.В., Довгань А.І., Часнікова О.В., Гірченко Т.Д., Лапішко З.Я. та ін.) за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т.С. (Лист ІМЗО від 28.01.2020 № 22.1/12-Г-80) – 0,5 годин протягом року;
- **у 9-х класах** з метою формування морально-етичних та естетичних цінностей, розвивати музичну пам'ять, художній смак, пробуджувати інтерес і любов до прекрасного покликаний курс за вибором «Музичний світ поетичного слова», схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах (лист Інституту модернізації змісту освіти МОНУ від 22.12.2016 №2.1/12-Г-888). У скарбниці української художньої літератури особливу цінність становлять твори митців слова, що поставлені на музику, яка є одним з ефективних способів впливу на почуття та емоції школярів.
- **у 10 класі** для поглиблення знань про такі лінгвістичні поняття, факти й закономірності, які забезпечують необхідний для учнів обсяг знань з української мови для здачі ЗНО, вироблення в учнів граматичних, правописних умінь і навичок факультатив для учнів 10 (11) класів «Практикум з правопису і граматики української мови», авт. Ющук І. П. (Лист ІМЗО від 09.11.2018 № 22.1/12-Г-992) – 1 година протягом року;
- **у 11 класі** з метою надання учням знань про територіальні аспекти політичного життя суспільства, ознайомити учнів з науковими основами політичної географії; розглянути історичні етапи розвитку політичної географії; внесок українських вчених у розбудову політичної географії курс

«Політична географія світу» (авт. Назаренко Т.Г.) Лист ІМЗО від 27.06.2018 №22.1/12-Г-435;

- у 11 класі з метою забезпечення поглибленої підготовки учнів до навчання у вищих навчальних закладах, розширення обсягу їх знань за рахунок залучення додаткових теоретичних фактів курс за вибором для класів універсального профілю «Методи розв'язування задач з математики» (програма курсу за вибором для класів універсального профілю автор Лахтадир Л. І.) – 0,5 годин протягом року.

Відповідно до наказу МОН України №128 від 20.02.2002 Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів(ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах передбачено поділ на групи при проведенні уроків інформатики в 2 – 11 класах.

Враховуючи потреби учнів, згідно заяв батьків, в 10 та 11 класі години технології передано Болехівському міжшкільному навчально-виробничому комбінату (10 класі/6 годин та 11 класі/6 годин) на базі якого здійснюватиметься професійна підготовка учнів.

III. Структура навчального року та режим роботи закладу

Відповідно до пункту 3 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається у День знань – 1 вересня 2021 року, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня 2022 року.

Відповідно до абзацу 1 пункту 4 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою Тисівської ЗОШ I-III ступенів у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону та обставин, які можуть спричинити загрозу і життя всіх учасників освітнього процесу (карантин, стихійні явища та інші).

Державна підсумкова атестація у випускних класах здійснюватиметься у відповідності до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 07 січня 2018 року

№ 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979 та інших нормативно-правових документів МОН України.

Заклад працює за п'ятиденним режимом в одну зміну.

Структура навчального року для учнів школи:

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 30 грудня 2021 року

II семестр – з 20 січня по 03 червня 2022 року

Впродовж навчального року проводяться канікули:

ОСІННІ – з 27 жовтня по 01 листопада 2020 року (5 днів)

ЗИМОВІ - з 31 грудня 2021 року по 19 січня 2022 року (20 днів)

ВЕСНЯНІ – з 30 березня по 03 квітня 2021 року (5 днів)

Навантаження учнів рівномірно розподілене по вісім тижнів у два міжканікулярні періоди першого семестру та відповідно дванадцять і вісім тижнів у два міжканікулярні періоди другого семестру.

Навчальні заняття в школі починаються о 08 годині 10 хвилин.

З а в е р ш е н н я з а н я т ь :

- у 1-4 класах - о 14 годині 15 хвилин;
- у 5-7 класах - о 15 годині 30 хвилин;
- у 10 -11 класах - о 16 годині 20 хвилин.

Т р и в а л і с т ь у р о к і в:

- у 1-х класах – 35 хвилин;
- у 2-4 класах – 40 хвилин;
- у 5-11 класах – 45 хвилин.

Т р и в а л і с т ь п е р е р в:

- після 1, 4, 5, уроків – 10 хвилин;
- після 2, 3 уроку - 20 хвилин;
- після 6, 7 уроків- 5 хвилин.

Розклад дзвінків по школі (4-11 класи)

1 класи

№ уроку	Початок	Кінець	Перерва
1.	9.00	9.10-09.45	10
2.	09.55	10.30	30
3.	11.00	11.35	10
4.	11.35	12.20	10
5.	12.30	13.05	

2 класи

№ уроку	Початок	Кінець	Перерва
0	08.45	08.55	5
1.	9.00	9.40	15
2.	9.55	10.35	25
3.	11.00	11.40	25
4.	12.05	12.45	20

5.	13.05	13.45	
----	-------	-------	--

3-4 класи

№ уроку	Початок	Кінець	Перерва
1.	9.00	9.40	10
2.	9.50	10.30	25
3.	10.55	11.35	25
4.	12.00	12.40	10
5.	12.50	13.30	5
6.	13.35	14.15	

5-11 класи

№ уроку	Початок	Кінець	Перерва
0.	8.10	8.55	5
1.	9.00	9.45	10
2.	9.55	10.40	20
3.	11.00	11.45	20
4.	12.05	12.50	10
5.	13.00	13.45	10
6.	13.55	14.40	5
7.	14.45	15.40	5
8.	15. 35	16.20	

2. Завершення позакласної роботи:

- 1-4 класи - до 18.00;
- 5-8 класи — до 19.00;
- 9-11 класи - до 20.00

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

1-4 класи

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень								Всього
		1-А	1-Б	2 -А	2-Б	3-А	3-Б	4-А	4-Б	
Інваріантний складник										
Мовно – літературна галузь	Українська мова та література	7	7	7	7	7	7	7	7	56
Іншомовна галузь	Іноземна (англійська) мова	2	2	3	3	3	3	3	3	22
Математична галузь	Математика	4	4	4	4	5	5	5	5	36
Природнича, грома-дянська й історична, соціальна, здоров`я-збережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	3	3	3	3	3	3	24
Мистецька галузь	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	8
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Технологічна галузь	Дизайн і технології	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Інформатична галузь	Інформатика	-	-	1	1	1	1	1	1	6
Фізкультурна галузь*	Фізична культура *	2	2	2	2	2	2	3	3	18
	Хореографія *	1	1	1	1	1	1	-	-	6
Усього		19+3	19+3	21+3	21+3	22+3	22+3	22+3	22+3	192+24
Варіативний складник										
Проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1	1	1	1	8
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	23	25	25	26	26	26	26	200
Річне навчальне навантаження учня		700	700	770	770	805	805	805	805	6160

- Години, передбачені для фізичної культури (хореографії) не входять до гранично допустимого навантаження

Затверджено наказом МОНУ від 08.10.2019 року
 №1272, №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів, 3-4 класів ЗЗСО» під керівництвом Савченко О.Я.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

1-4 класи
 на 2021– 2022 навчальний рік

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах								Всього
		1-А	1-Б	2-А	2-Б	3-А	3-Б	4-А	4-Б	
Інваріантний складник										
Мовно-літературна галузь	Українська мова	7	7	7	7	7	7	7	7	56
Іншомовна освіта галузь	Іноземна мова (англійська) мова	2	2	3	3	3	3	3	3	22
Математична галузь	Математика	4	4	4	4	5	5	5	5	36
Природнича, громадянська й історична соціальна і здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	3		3	3	3	3	24
Мистецька галузь	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	8
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Технологічна галузь	Дизайн і технології	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Інформатична галузь	Інформатика			1	1	1	1	1	1	6
Фізкультурна галузь*	Фізична культура*	2	2	2	2	3	3	3	3	18
	Хореографія*	1	1	1	1					4
Усього		19+ 3	19+ 3	21+ 3	21+ 3	22+ 3	22+ 3	22+ 3	22+ 3	192+ 24
Варіативний складник										
Християнська етика в українській культурі		1	1							
Поетика				1	1					
Читаємо. Розуміємо. Творимо.						1	1	1	1	

Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіантної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	23	25	25	26	26	26	26	200
Річне навчальне навантаження учня	700	700	770	770	805	805	805	805	6160

* Години фізичної культури (хореографії) не входять до гранично допустимого навантаження.